

РАН БОСИЛЕК ПАТИЛАНЧО ДАНЧО

Част 5 от „Патиланци“

chitanka.info

ДОКТОР СМЯХ

Драги ми Смехурко,

Щом се разделихме с бабя Патилана, който на специализация за Париж замина, затъгува силно баба Цоцолана. Угрижи се много. Като болна стана. Не яде, не пие. Работа не хваща. Де седне, де стане, все току подхваща: „Ах, мой Патилане, без тебе не зная с мене що ще стане! Ти ме веселеше, ти ме и тешеше. Къщата без тебе е мрачна и пуста! Без тебе не мога, не мога, не мога!“.

Тая тъга тежка ни хвърли в тревога. На съвет аз свиках всички патиланци. Решихме, че трябва доктор да прегледа милата ни баба.

— Ще я види татко! — предложих аз бързо.

— Той ще ѝ помогне — обади се Дана. — Нали излекува бате Патилана!

При татка заведох баба Цоцолана. Влязохме при него само двама с баба. Нашата дружина отвънка остана.

Баба Цоцолана всичко му разказа. Татко я изслуша. Към мене показа и рече засмяно:

— Ето ти лекаря. Своята дружина тука да докара. Два-три деня само прекарай при нея. Всичко ще ти мине. Тъгата ти, бабо, смях ще я разсее. Смехът днеска много болести лекува. Ела ни на гости! Хем ще погостуваш тука със децата, хем ще излекуваш несетно тъгата... Аз сега отивам при болни в селата. Но тука е Данчо. Добре ще прекараш. Болестта ще мине.

Аз викнах тогава:

— Татко, да живееш хилядо години! Смехът здраве дава! Славни думи рече! А от днеска, бабо, ти при нас си вече!

Същия ден още почна веселбата. На сутринта рано татко ми замина. И господар пълен у дома остана нашата дружина.

Посъвзе се скоро баба Цоцолана. По-весела стана. А следобед Дана скочи и извика:

— В лекарска сме къща, да играй на лекар!

— Да си жива, Дано!

— Защо не ни сети за това по-рано!

— За игра и смешки нивга не е късно! — рекох аз зарадван. — По-скоро да идем в татковата стая! И там ще ви кажа кой какво ще прави!

— И без да ми казваш, самичък си зная — обади се Панчо. — Болен не ви ставам. Аз лекар ще бъда! Инак не играя!

— И аз! — рече Гана.

— И аз! — викна Ганчо. — Във света за нищо болен не ти ставам! Аз хинин ще давам, а друг ще го гълта.

— Добре, добре — рекох, — но бели престилки за всички ви няма.

— И без това може! — обади се Дана. — Ще облечем баба, че е най-голяма, а ний ще цериме с нашенска премяна.

Облякохме баба дори с две престилки. Една не я хвана. Като главен лекар тя насред застана. И ние край нея. Но никой на болен не щеше да стане. Та трябваше баба кучето да хване — него да прегледа. А Гана набързо сграби котарака.

— За мен болен няма — обади се Дана, — аз Козля ще взема.

— Пък аз Дългоушка ще доведе тука!

Но някой почука. Една жена влезе.

— Моля ви, госпожо, докторът къде е?

Аз бързо отвърнах:

— Доктор Цоцолана сега го замества. Деца, излезнете!

Жената подхвана:

— Много съм, госпожо, мрачна и припряна...

Баба я пресече:

— Зная, зная, зная. От същата болест и аз страдах вече. Смехът я лекува. Иди при децата в съседната стая!

Други болен влезе.

— Казвай, какво има?

— От главобол страдам, кажи, цяла зима...

Баба го прекъсна:

— Зная, зная, зная. Цера ще намериш в съседната стая.

Трети болен влезе, четвърти и пети. С тях същото стана. В съседната стая всичките изпрати доктор Цоцолана. Там и ние скоро влязохме със нея. И веселба славна настана тогава. Който беше болен, веднага оздравя...

Поздрав най-сърдечен, драги ми Смехурко!

Твой приятел вечен:
Патиланчо Данчо

ПОСРЕЩАЧИ

Драги ми Смехурко,

Както знаеш вече, царят си доведе от страна далечна хубава царица. Да му е честита! Посрещна я славно мало и голямо. И туй си научил. Но не знаеш само какво аз направих, че редом застана с посрещачи знатни при царската порта баба Цоцолана.

Три-четири дена преди да пристигне светлата царица, баба Цоцолана загрижена беше. Премени гласеше, но нещо дълбоко я безпокоеше. Най-последно ми рече:

— Утре преди обед ще срещаме вече. Аз денем и нощем все ума си бия. Но не мога, Данчо, нещо да откроя, та с леснина някак при царската порта и аз да застана. Иначе в народа на пита ще стана. Ех, де да е тука моят Патиланчо! За такова време той хитрини знае.

— Дявол да го вземе! И аз, бабо, зная! — извиках веднага. — Грижа на сърцето ти недей си слага! Сега ще ти кажа какво ще направим, та наш'та дружина пред царската двойка със чест да представим.

И аз й разказах какво съм намислил. Светна й лицето и тя се провикна:

— Жив да си ми, Данчо! Ти с надежда светла ми обля сърцето! Сега вече вярвам, че редом със кмета, когато поднася и солта, и хляба, и аз ще застана!

На другата сутрин моята дружина много рано стана. Натъкми се баба в сватбарска премяна. Аз открих на всички какъв ни е плана. И сметнах за нужно да кажа накрая:

— Патиланци верни, аз виждам и зная, че се ще на всички при царската порта да се наредиме. Но да ни покани никой не се сети. Но не се сърдете! При царската порта, макар само двама с баба Цоцолана, нашата дружина все пак ще представим. А когато срещнем батя Патилана, светът ще узнае що можем да правим!

— Нищо, Данчо, нищо! — обади се Дана. — Ний не сме виновни, че главните хора така наредили, та на първо място себе си

вредили. Все ще видим нещо и ний отдалече. Но да вървим вече!

Дадох знак на баба. Взехме в ръце двама каквото ни трябва. Тръгнахме задружно. Вървахме, вървахме, до портата близко едвам се провряхме. Ала цяла гора от глави високи се пред нас изпречи. И ние се спряхме. През туй време чухме да викат в тълпата: „Идат, идат вече!“. Аз хванах юнашки баба за ръката. Тя в другата ръка голям хляб държеше. Аз в лявата вече размахвах солница и виках високо: „Моля, моля, моля, път ни отворете! Аз съм, моля, аз съм момчето на кмета. Тичаме със баба, че кметските хора забравили всичко, дето най им трябва — и солта, и хляба!“. Народът отстъпи. Ала един стражар пред нас се изпречи. Очи ококори. Но аз и пред него повторих урока. Стражарят допусна, че такова нещо може да се случи. Той път ни отвори и нашата хитрост напълно сполучи. Доволна остана баба Цоцолана.

Поздрав най-сърдечен!

Твой приятел вечен:
Патиланчо Данчо

ЛЕЛЯ СТАНИСЛАВА

Драги ми Смехурко,

Леля Станислава у нас често идва. Уроци ми дава да ме позасилва, че слабичък падам в школското учене.

Тя веднъж ми рече:

— Ако слушаш мене, за известно време трябва да забравиш игра и другари, та в труд и наука всички да превариш. Ще видиш тогава, че твоите уроци не са никак тежки. А то сега, Данчо, на какво прилича? Ти не знаеш магнит кое се нарича, ни за какво служи магнитната сила...

— Ти се много лъжеш, о, леличко мила! — кротко ѝ отвърнах. — Аз ще ти докажа и скоро, и лесно, че тая наука владее чудесно. — Спомних си, че има в татковата стая няколко магнита, във долапа скрити. Аз тяхната сила често съм показвал на мойта дружина. И ти знаеш, нали, драги ми Смехурко, магнит що се казва. Извито желязо, което привлича железни предмети доста отдалече. И спомних си още, че сутринта мама между друго рече:

— Днес следобед, Данчо, гости ще поканя. И ти не забравяй баба Цоцолана! Нека и тя дойде. Тук ще бъде още леля Станислава. Тя ще ми помага. Ще поднася чая.

— Бива, мамо, бива — извиках зарадван. — Но недей забравя, че нашата баба сама не отива. Трябва да поканя и мойта дружина. — Съгласи се мама... И сега, щом рече леля Станислава, че не съм познавал магнитната сила, аз реших веднага какво да направя.

Поговорих с Дана. Тя много доволна остана от плана. Насърчих се. Тозчас работа подхванах. Дебнешком измъкнах силните магнити. В гостната отидох. На средната лампа окачих и трите. Позакрих ги малко да не се познават. После поразместих маси и столове, та под тая лампа леля да минава, когато закуски и чая подава.

Гостите дойдоха. Гощавката почна. Леля Станислава с подносник в ръцете под лампата мина. Чу се звън и трясък и ужасен крясък. Вилици, ножове нагоре летяха, по трите магнита вкупом се лепяха. В

смях весел избухна моята дружина. Гостите разбраха какво съм направил. И те се разсмяха. Само леля още стоеше вцепенена, та аз ѝ извиках:

— Съвземи се вече, о, леличко мила! И не казвай нивга, че Данчо не знае що може да стори магнитната сила!

Поздрав най-сърдечен, драги ми Смехурко!

Твой приятел вечен:
Патиланчо Данчо

ЗЕМЕТРЪС

Драги ми Смехурко,

Заспал си бях сладко. Сънувах, че срещам баща Патилана. От Париж се връща със аероплана. Аз уж съм отворил нашия прозорец и размахвам кърпа. В миг аеропланът почва да се спуща. Към мен се извърща и се блъсва силно о нашата къща. Тя се разлюлява... Стресвам се и скачам. Настрани политам. Гледам мама, татка — и те се люлеят.

— Какво има? — питам.

— Земетръс, земетръс! — Мама отговори. — По-скоро навънка, да се не повтори!

Наметнахме бързо дрехи и завивки. Обухме обувки кой каквито свари. Изскочихме вънка. Нашата слугиня, тежкокрака Злата, в двора ни настигна с метла във ръката.

— Оле, господарке, какво чудо стана! Ох, колко се стреснах! Сърцето ми, Божке, и сега играе!...

Мама я попита:

— Таз метла каква е?

— Метла ли съм взела? Ох, Божичко мили? Пък мислех да грабна новата забрадка.

В туй време завика съседката Радка:

— Чакай, чакай, Ваньо! Къде ще се връщаш. Остави котака! Стой при мене тука!

— При тебе е така — обади се Ваньо, — а вътре затворен, мяука котака!...

Като чух котака, спомних си за баба. Горката! Къде ли от страх зъби трака?

И оставих мама, и оставих татка, сблъсках се отвънка с съседката Радка — тичам да намеря баба Цоцолана. А у тях на двора вече се събрали всички мои хора.

— Скоро, Данчо, скоро! — посреща ме Дана. — Ела да раздумаш баба Цоцолана.

И аз реч подхванах:

— Бабо, успокой се! Нали виждаш — всички сме живи и здрави. Всичко вече мина. Не ще се повтори. Хайде да идем цялата дружина у дома на гости. Ще си поговорим и ще се посмеем. И страха неканен лесно ще разсеем.

Съгласи се баба. Тръгнахме задружно. Съмваше се вече. Много малко хора стояха навънка. Другите се бяха прибрали вкъщи.

У дома ни срещна тежкокрака Злата.

— Добре че дойдохте! И аз страх да нямам. Влезте, моля, влезте!

И тя нашироко отвори вратата.

Баба се стъписа. Тихо проговори:

— Мен не ми се влиза.

— Бабо, съзвези се! — задърпа я Мика. — Ти още трепериш като трепетлика. Виж аз как ще вляза, макар че съм малка.

— Ох, ти лесно влизаш — отговори баба, — защото и лесно навънка излизаш. Трус ако усетиш, тоз миг ще изхвъркнеш като пеперуда. А мен, не дай Боже, пак да ме разклати, ще се изпотрепя по тез стълби стръмни, пък и непознати!

— Влез, не бой се, бабо! — обади се Гана. — Ако те разтърси, не бягай навънка! Спри се под вратата! И ще се запазиш.

Придума се баба и влязохме вкъщи. Аз попитах Злата:

— Мамичка къде е, гости да посрещат?

— У леля ти Душка отиде насреща. Нали малко нещо страхливичка пада. И татко ти там е. Скоро ще се върнат. У гостната влезте, че горните стаи ей сега ще чистят.

Насядахме всички във гостната стая. Разговор подехме. И пак се разсмяхме.

Но изведнъж нещо горе се разтърси.

Баба трепна, викна, скочи при вратата. Всички патиланци хукнаха навънка. През прозореца Панчо щеше да се хвърли.

— Чакайте бре, хора! — викнах аз високо. — Тежкокрака Злата къщата разтърси!

Ала кой ме слуша. Всички бяха вънка. Излязох на двора. Тежкокрака Злата, бледна-пребледняла, държеше метлата. Тя, щом вик зачула, долу полетяла и навред помела по стръмната стълба моята дружина сговорна и смела.

Поздрав най-сърдечен, драги ми Смехурко!

Твой приятел вечен:
Патиланчо Данчо

КАК ТРЯБВА ДА БЪДЕ

Драги ми Смехурко,

Оназ сутрин дойде у дома писател — на татка приятел. Аз се случих вкъщи. Чух им разговора.

Писателят каза:

— Гласим един вестник за малките хора. Ще излезе скоро — в Деня на детето. Зная, че умееш за деца да пишеш. Напиши ни нещо.

Полушеговито татко отговори:

— Това моят Данчо по-добре ще стори. За неща такива много си го бива. Знаеш му писмата.

Писателят рече:

— Остави шегата! Но напиши нещо!

— Днеска на път тръгвам — отвърна татко. — Но ще се опитам да напиша нещо, преди да замина. Ако не успея, ще остане чак за другата година.

Татко право рече. Той нали е доктор. С болни се улиса. Вечерта замина, нищо не написа.

На сутринта свиках моята дружина. Набързо решихме ние да изпратим вместо моя татко едно съчинение. Разменихме мисли кой да го напише. И нали си знаеш, спряха се на мене.

Бързо го написах. Прочетох го гласно. И радостно викна цялата дружина:

— Прекрасно, прекрасно! Жив да си ни, Данчо! Така пише само верен патиланец, когато в сърце му туптят непрестанно сърца на милиони славни патиланци.

Изпратихме тозчас в „Вестник на детето“ моето писание. Ще ли го поместят — това се не знае. Затуй почти цяло тука, във писмото, аз ти го предавам:

„Денят на детето, пиша, ще настане, когато на всички деца под небето патиланец верен начело застане и викне високо: — О, големи хора, с коси побелели! Може да сте умни, може да сте зрели, ала съвет малък и от нас вземете! В Деня на детето вие престанете да давате

само хубави съвети! Но велико дело в тоя ден сторете! Един ден във нищо не ни се месете! Един ден на воля вий ни оставете. Да пеем, играем, да си правим всичко, каквото желаем и както си знаем! Тогава и вие ще ни разберете. И вас ще огрее радостното слънце, що в сърца ни свети! И тогава вече не ще се говори за Ден на детето. Всички дни ще бъдат радостни и светли както за децата, така и за всички хора на земята!...“

С тез думи завършвам, драги ми Смехурко, мойто съчинение. Вярвам, че и ти си съгласен със мене!

Поздрав най-сърдечен!

Твой приятел вечен:
Патиланчо Данчо

ЖИВОПИСЕЦ

Драги ми Смахурко,

Във долната стая у съседа Бая дойде да живее един живописец. Кой човек се казва живописец — знаеш. Тоя, който толкоз майсторски рисува, че когато гледаш негова картина — жива ти се струва.

Тоя живописец се казва по име Теодоси Рачев. Ала ние мирни нали не седиме. Викаме му всички Босьо Щъркокрачев. Защото, картини когато рисува, краката си дълги все боси изува.

Той често отваря ниския прозорец и с нас разговаря. Па и ние често, без всяка покана, по прозореца висим. Веднъж, без да щеме, стъклото строшихме. Честно и почтено ний си го платихме. Но сами разбрахме, че с нашата дружба малко прекалихме. Докато най-последен рисуващ рече:

— Моля, патиланци, ако е възможно, идвайте при мене поредичко вече. Трябва да призная, че деца обичам. Ала припрян падам. Не мога да трая те моя прозорец всеки час да кичат.

Дана отговори:

— Ами ако дойдем, какво ще ни сториш?

— Тогаз ще ви хвана, ще ви поналожя.

— Ще ни хванеш, знаем, ала ако можеш.

Право каза Дана. До един сме ние отлични бегачи. Никой дългокрачо не може ни хвана, като Крали Марка ако ще да крачи!

Рисуващ рече да се поизпита, ала не сполучи. Додето излезе, та да ни подгони, ний литнахме дружно като рой врабчета, стреснати от куче.

И пак всекидневно правехме посети на нашия майстор. Кичехме редовно ниския прозорец, а рисуващ един ден пак рече:

— Скоро, патиланци, ще ви хвана вече. Тогаз му мислете!

Ние не разбрахме що ще ни сполети.

Сутринта се сбрахме и Гана подхвана:

— Да идем да видим нашия приятел! Видях, като идех, че взел да рисува баба Цоцолана.

— Така ли? Да идем!

— По-скоро да видим как ще я докара!

— Дано е по-млада, че тя не обича да се гледа стара!

И ний полетяхме. След миг до прозореца изправени бяхме. Гледаме — навътре, близо до стената, рисувачът седнал с четка във ръката. Седи и поглежда към платно насреща, а оттам се смее баба Цоцолана също като жива.

И в смях весел прихва цялата дружина.

— Туй се вика майстор! Така се рисува!

— Право казваш, Данчо! Майстор и полвина!

А самият майстор мълчи, не помръдва. И усмихнат гледа баба Цоцолана.

Но изведнъж чудо невиджано стана. Отзад някой бързо с две ръце ни хвана — мене, Ганча, Панча, Дана, Гана, Мика.

И чухме тогава майсторът да вика:

— Какво да ви правя?

Назад се възвихме — той ни хванал здраво. Напред очи впихме — пак той седи мълком, усмихнат лукаво, с четка във ръката.

— Какво ни изпрати, оле, до главата!

А задният майстор весело отвърна:

— Дирихте си дълго, драгички, белята! Ей сега ще видим кой с глас ще се смее и кой ще си пати. С тич не ви догоних, ала с таз картина по-лесно ви хванах.

Но аз се досетих и така подхванах:

— Майсторе велики, майсторе прочути, всички сме щастливи, всички сме честити, че твоята златна ръчица, що може така да рисува, ще ни поналожи! Жив и здрав бъди ни! С тая картина ти ще се прославиш. За теб ще говори от днес цял свят вече. От днес твойто слънце ще блести далече. А от това слънце светъл лъч немирен и нас ще огрее!

Майсторът ни пусна и взе да се смее. Вътре ни покани и станахме вече гости най-желани.

Поздрав най-сърдечен, драги ми Смахурко!

Твой приятел вечен:
Патиланчо Данчо

ПИСАТЕЛ

Драги ми Смахурко,

Оная неделя отидох със татка у чича Йордана. Той е, както знаеш, известен писател и е брат на татка. На него съм кръстен. Затова се казвам и аз като него — Йордан Веселинов. Но аз си обичам другарското име — Патиланчо Данчо.

Та татко и чичо взеха да говорят като свои хора. Аз седях на стола. Слушах как врабците църкаха на двора. От време на време долавях по нещо и от разговора.

— Какво сега пишеш? — подхвана реч татко.

— Остави се, братко. Разказ за децата. Два дена го мисля и денем, и нощем. И не ми се мярка нищо във главата. Редакторът Благов и днес ме подканя. Но без моя разказ тоя път ще мине. И аз сам не зная защо се засече.

— Ти попитай — рече — ей това човече. Разказите детски той ги по умее.

Аз се позасрамах, но нищо не рекох. Ала една мисъл ми светна в главата.

И бързах по-скоро да си ида вкъщи.

Когато се върнах, тозчас се затворих в стаята самичък. И почнах да пиша. Написах аз разказ за един писател. Как се срещал веднъж с верен патиланец. Как сам той постъпил в патиланско царство. Как истински после патиланец станал. И как възпял славно смеха и игрите. И с това обаял по цял свят четците.

С пишещата машина разказа преписах. Отдолу подписах Йордан Веселинов. Че вяра не вдъхва патиланско име. Разказа изпратих до онуй списание, дето чичо праща своите писания.

След няколко дена у дома бях свикал моята дружина. Когато кипеше юнашки играта, някой вън почука силно на вратата.

— Който е — да влезе!

И чичо се втурна с книга във ръката.

— Жив да си ми, Данчо! Дай да те прегърна! Мойта детска радост ти днес ми възвърна. Четох твоя разказ, радвах се и смях се. После пак го четох, пак се смях и рекох:

„Прав е моят Данчо. Който иска детски писател да стане, като патиланец с игри, смях и радост трябва да захване. Във живия извор трябва да се къпе. Обич патиланска в сърце му да блика. И тогаз ще пише със радост велика!“ ... И аз, Данчо, ида в твоята дружина.

— Но, Данчо, такова... — запъна се Дана. — Нали господинът трябва да се кръсти. Така прави всеки, който ще постъпи в нашата дружина. Някакво геройство трябва да покаже.

— Да го поналожи баба Цоцолана — рече на смях Гана.

— Или в пещерата без свещ да остане!

— Или жива жаба с ръка да похване! — намеси се Мика.

Тогава аз рекох:

— Не трябва кръщение! Моят славен чичо патиланец верен и без туй ще стане.

— Но все пак ще трябва нещо да направи! — обади се Дана. — Да прочете, Данчо, твоя разказ славен!

— Прието, прието!

Чичо го прочете. От сърце се смяхме. И в наш'та дружина ний чича приехме.

Поздрав най-сърдечен, драги ми Смахурко!

Твой приятел вечен:
Патиланчо Данчо

БЕЗ „ОХ“

Драги ми Смехурко,

У дома пристига патилана Мика. Още от вратата започна да вика:

— Зъб ме боли, Данчо! От зъб си умирам. Цяла сутрин охкам — мира не намирам. Кажу ми, що да сторя?

— Ще идеш при лекар, както всички хора.

— Не мога, не мога — от лекар се плаша! Душата ми може, Данчо, да излезе, но кракът при лекар няма да ми влезе.

— Зъболекарка пък тогава ще дириш. Те по-леко пипат. Иди незабавно при леля Драгана! С нея ний сме наши. Нали тя лекува баба Цоцолана. А ти добре знаеш колко тя се плаши, макар да е стара!

— Не мога, не мога! Данчо, хвани вяра!

Аз се поразсърдих и викнах сърдито:

— Не, така не бива! Ти не си достойна за наш'та дружина, щом си тъй страхлива! За смях недей става! Щом сама не искаш, ще отидем двама.

За ръка я хванах и почти насила едвам я замъкнах при леля Драгана. Тя я срещна кротко.

Стола й посочи.

— Седни тука, мила! — тихичко й рече.

Но доде я зърна, въвн изскочи Мика. Хукнах да я върна. Стигнах я чак вкъщи. Тя се смей и вика:

— Моля ти се, Данчо! Недей ми се мръщи! Болката ми мина! От лекарски щипци леко се избавих!

На смях го ударих. После я оставих, та се върнах вкъщи. Ала час не мина, като хала иде моята дружина:

— Тичай, Данчо, тичай, че Мика умира! От зъб скача, пъшка, вика и се тръшка.

И аз се затирих. Здравата я хванах. Повиках на помощ цялата дружина. И пак я заведох при леля Драгана. Тя взе да се смее и пак кротко рече:

— Ти пак си го хванал бегливото птиче. Ала сега вече ще го държим здраво. Седни тука, Миче!

И болната седна. Цялата дружина на стража застана. Леля се обърна, въртилото хвана, но Мика извика, рипна, чаша счупи и доде се сетим, тя навън изхвъркна. Хукнахме след нея. Стигнахме я вкъщи. И пак скача, пъшка, вика и се тръшка. И майка ѝ плаче. Топли трици носи, на зъба ги слага. Нищо не помага.

— Щом знаеш да бягаш, недей сега плака! — извиках ѝ строго.
— Отвори устата! Аз доктор ще стана. И не пискай много!

Тя не отговори, но погледна жално и уста отвори.

— Този ли е тука? Той се вече клати!

— Ох, кажи ми, Данчо, кажи що да правя, та да ми олекне?

— Аз ще те избавя.

За конец копринен аз изпратих Дана. А сам вън изскочих, хукнах към реката, една жаба хванах, във хартия свих я и назад се върнах.

— Дай конца, Дано! — пак строго извиках. — А ти до вратата ела скоро, Мико! Отвори устата! Затвори очите! Докато погледнеш, хайде хоп — готово! Без „ох“ ще се свърши.

И Мика направи каквото ѝ рекох. Аз зъба ѝ стегнах здраво със конца. Края на конца о вратата вързах за жълтата дръжка. И докато Мика се сети да пъшка, жабата извадих, на ръка я сложих и викнах: „Готово!“. Болната погледна, скочи, викна, писна и зъбът увисна. Така по неволя зъболекар станах.

Поздрав най-сърдечен, драги ми Смехурко!

Бъди здрав и весел!

Твой приятел вечен:

Патиланчо Данчо

ДЕН НА КНИГАТА

Драги ми Смехурко,

В деня на книгата знаеш що се прави. Държат се беседи. Дават се забави. Правят се изложби на хубави книги. Навсякъде пишат, всякъде говорят — книгата е мъдрост, книгата е злато, без книга не може. Но нашите книги все ги позабравят. Патилански били: весели и смешни, ала ум не дават. Какви чудни хора! Като че не знаят, че смехът е слънце. А слънцето свети не само навънка, но и в умовете. Че който се смее, той и с ум се бори. Винаги умее де какво да каже, де какво да стори. Който в туй вярва, нашата дружина за пример да вземе. Ние все се смеем, но има ли нещо да го не умеем? Ние всичко вършим умно и навреме.

И сега, щом чухме, че ще се празнува ден на всички книги, и като разбрахме, че книжарят Страти ще гласи изложба във салона школки, решихме веднага що трябва да правим, та нашите книги славно да представим.

Свиках незабавно моята дружина.

— Патиланци — рекох, — и тая година за българска книга навред ще говорят. Изложби ще правят. Ала за възхвала на нашите книги, весели и смешни, не вярвам, че нещо някъде ще сторят. Затова, другари, пак ние самите на слепите трябва да открием очите. Нека им покажем и нашите книги, но така да сторим, та който ги види, три дни да се чуди.

— Как това ще стане? — запита ме Дана.

Тозчас отговорих:

— С парите спестени, що събрахме лани, ще купим картони, един пръст дебели. Подвързачът Геле от тях ще направи шест големи книги, но кухи отвътре. Та в тях като влезем, да се побереме цели-целенички. Ще оставим дупки отпред за главите, долу за краката. Книгите отвънка нашият художник с бои ще надпише и ще ги нашари. Та изложба жива на нашите книги ние ще направим. Нали така бива? Кажете, другари!

— Бива, бива, бива! Жив да си ни, Данчо!

А Мика добави:

— Но моята книга аз не мога мъкна. Друго ще направя. Нашето магаре в нея ще намъкна. То ще ми помага.

Но сгълча я Гана:

— Мълчи сега, Мико! За смях недей става! Изложба на книги във салон се дава. А там кой ще пусне вашето магаре?

— Та така, другари! — добавих аз тежко. — Бъдете готови! Книгите големи искайте от мене. Тихичко и мълком трябва да приготвим наш'то представление, та света да смаем!

За няколко дена всичко нагласихме, както ний си знаем. Във неделя рано наредихме скришом нашата изложба със живите книги в съседната стая на салона школки, гдето бе изложил своите мъдри книги бай Страти книжарят.

Когато салонът отвъд се напълни, ний викнахме всички с радост в гласовете:

— Вратите, вратите, молим, отворете! И друга изложба тука погледнете.

Нахълтаха всички във нашата стая. А ний сме се скрили във книгите вътре. Главите ни само навънка се смеят. Краката отдолу свободно пристъпват, книгите люлеят. Смях и вик до Бога. И викнах високо аз колкото мога: „Вижте какво пишат тия, що се смеят, и какво умеят!“. И с книгите после припнахме навънка, та цял свят ни видя.

Поздрав най-сърдечен!

Твой приятел вечен:
Патиланчо Данчо

СВИДЕН ДАР

Драги ми Смехурко,

Тия дни наскоро писмо ми донесе раздавачът Ворьо. Писмото разтворих. Бате Патиланчо от Париж го праща. Портрет вътре сложил със надпис за баба. И със тия думи писмото захваща: „Предай, Данчо братко, портрета на баба. А писмото кратко прочети пред всички славни патиланци.“

Зарадвах се много. Прочетох писмото. Разгледах портрета. И си рекох: „Чакай! Ще си изненадам баба Цоцолана. Заедно със нея цялата дружина“.

Намерих в долапа кутия от шапка. В нея сложих друга от дамски шушони. В нея пъгнах трета от женски пантофки. В нея пък наместих хубава кутийка от млечни сапуни, в която положих портрета за баба заедно с писмото. И после захлупих всичките кутии.

Същия ден свиках моята дружина и рекох:

— Другари, подарък за баба от Париж пристигна. Бате Патиланчо таз кутия пратил. Има да се радва баба Цоцолана! Хайде сега всички да я занесем!

Патилана Дана кутията дигна.

— Зная що е в нея! — викна тя засмяна. — Шапка! Модна шапка! Образец парижки! Да ли я разтворя?

Но аз не й дадох.

— Не, не бива, Дано! Баба ще се сърди. Нека тя самичка пред нас я разтвори.

И тръгнахме дружно. Сварихме вкъщи баба Цоцолана. Кутията дигнах, с две ръце я хванах и така подхванах:

— О, миличка бабо! Бате Патиланчо тоя дар ти праща. От Париж пристигна.

Баба Цоцолана радостно замига и викна засмяна:

— Шапка, Божке, шапка! Ах, вашият бате навреме я пратил. Че старата вече съвсем я не бива. Отвори я, Данчо!

Кутията бавно пред всички отворих. На нашата баба нещо попреседна. Досетлива Дана тогаз заговори:

— Не е шапка, бабо, а модни шушони. Кутията вижте! Хем мода последна! Ботушки с пружина!

И пак се зарадва баба Цоцолана. Зарадва се с нея цялата дружина. И баба пак рече:

— Патилан си знае. Студове ужасни настанаха вече. А мен без шушони никак ме не бива. Пък ако са длъжки, по ще ми отиват. Отвори бе, Данчо, и тая кутия!

И тая кутия пред всички отворих. На нашата баба пак нещо преседна. Патилана Гана тогаз заговори:

— Не било шушони! Пантофки е, бабо! В такива кутии пантофки се слагат.

И пак се усмихна баба Цоцолана.

— Хубави пантофки! И туй си го бива. Дайте да отворя аз тая кутия!

Баба я отвори. Ядно се навъси и през зъби рече:

— Но това е вече цяла подигравка! На какво прилича!

Патилана Мика тогава извика:

— Не сърди се, бабо! Бате Патиланчо много те обича. Никога със тебе не ще се подбива. Сапун ти изпратил. Сапуни се слагат в кутии такива.

И пак се зарадва баба Цоцолана. Усмихната рече:

— И туй не е лошо. Парижки сапуни, дето подмладяват! Дайте да отворя и тая кутия!

Баба я отвори. Но картон обърнат и лист, на две сгънат, във нея съгледа. И баба заплака:

— Ах, ти, Патилане! Никога не чаках, че така горчиво ти ще ме обидиш!

Тогава аз викнах:

— Недей плака, бабо! А погледни тука!

Писмото разгънах. Портрета обърнах. Баба го погледна. Дръпна го от мене. И скочи от радост баба Цоцолана. И радостно рипна цялата дружина.

Тъкмо десет пъти писмото прочетох.

А баба портрета целува, прегръща. Досами сърцето нежно го притиска. И току повтаря:

— Бабиното чедо! Колко го обичам! От тоя подарък по-свиден не зная! Колко ми е хубав. Сякаш ми се смее!

И пак го целува, и пак му се радва! И ние със нея радвахме се всички. Да беше отнегде, драги ми Смехурко, само да ни зърнеш! И ще си представиш що радост ще бъде, жив и здрав когато бате Патилянчо от Париж се върне!

Поздрав най-сърдечен!

Твой приятел вечен:
Патилянчо Данчо

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.